

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴۰ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸

توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

روزنامه شتر

شنبه ۱۰ خرداد ۱۴۰۴ • ۴ ذی‌الحجه ۱۴۴۶ • ۳۱ می ۲۰۲۵ • سال بیست‌ویکم • شماره ۵۱۲۳ • ۱۲ صفحه
اذان ظهرتهران ۱۲:۰۲ • اذان مغرب ۱۹:۳۵ • اذان صبح فردا ۳:۰۶ • طلوع آفتاب ۴:۵۰

www.sharghdaily.com

aparat:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

پایان تفکر انتقادی؟

به بهانه استقبال از «گروک» در شبکه ایکس

بویانعمت‌اللهی

دکترای علوم ارتباطات اجتماعی

بلکه باید دست از فکرکردن شلخته و سراسری و نامنظم برداریم. سپس باید تمرین کنیم تا در دام نفیتیم، به این معنا که تلاش کنیم تا از همه مهارت‌ها کاربسران در هر مورد با ربط و بی‌ربط، پای این هوش مصنوعی را به میان کشیده، به گونه‌ای که موضوع به شکل مسخره‌ای درآمده و صدای همه را درآورده است. گویی قرار است بساط تفکر و زحمت به ذهن برای همیشه برچیده شود.

با وجود هوش مصنوعی، چه بلایی قرار است بر سر تفکر انتقادی بیاید؟ تفکر انتقادی درواقع ارزیابی و سنجش انتقادی یا صورت‌بندی باورها و گزاره‌ها از طریق استانداردهای عقلانی است. این به آن معناست که عوامل متعددی در فرایند تفکر انتقادی دخالت دارند. اگر فرایند به صورت سیستماتیک و سامان‌مند انجام نشود و اگر ارزیابی (یا صورت‌بندی) ما به شکل ناقص و غیراستاندارد انجام شود یا اگر از استانداردهای عقلانی غفلت کنیم، آنگاه پدیده تفکر انتقادی محقق نخواهد شد.

به طور کلی نباید انتظار داشت که تفکر انتقادی کار آسان و راحتی باشد، درعین‌حال راه‌حل‌هایی هم وجود دارد. اتفاقاً این مدیرعامل دارد به همین راه‌حل‌ها اشاره می‌کند. او می‌گوید درخواست‌دادن به معنای پرسیدن سؤالات تصادفی نیست؛ این هنری است که نیاز به وضوح، دقت و خلاقیت دارد.

این مدیرعامل می‌خواهد به این اشاره کند که انجام تفکر انتقادی نیاز به

هوشیاری، تمرین و انگیزه دارد. اگر قرار است تفکر انتقادی داشته باشیم،

باید هوشیار و گوش‌به‌زنگ باشیم، نه‌تنها بیایستی به لوازم آن پایبند بمانیم،

یادداشت

بیرانوند و چند روز بمباران خبری

محمدرضانیک‌نژاد

اجتماعی خویش را از آب بیرون بکشد و بیاموزد و بیاموزاند، زنده بماند و زندگی ببخشد و شاد باشد و شادی ببخشد و در بی بهسازی خود و جهان پیرامونش متناسب با ویژگی‌های آن باشد.

اما آیا آموزش در ایران چنین می‌کند؟ امروزه آموزش از درون‌مایه ارزنده خود یعنی «پرورش» خالی شده و از آن پوسته‌ای مانده به نام مدرک، آیا شدنی است که کسی جو بگارد و گندم در کند؟ زمانی که هم‌همگ همه کنکور و شغل و پزدادن و البته آینده بر پولی است که بخش بزرگی از آن با مدرک، با هر کیفیتی، فراهم می‌شود، آیا می‌توان به گوهر ارزشمند آموزش رسید؟ فرهنگ آموزشی‌ما همچون بسیاری از کشورهای دیگر با مدرک عجین شده اما آنها در پی زدودن این تهنشت است‌آسپ‌ها هستند و ما همچنان در آتش آن می‌دمیم، ما، یعنی پدرها و مادرها و معلمان و استادان و دست‌اندرکاران آموزشی و سیاسی و صدواسیما و رسانه‌ها و... همه به ساز مافیای کنکور و مدرک می‌رقصیم و خبر نداریم که نواآموزانمان و جگرگوشه‌هایمان را با دست‌های خود به بتلاق ندانستن و نتوانستن و

۶۰۰ میلیارد یوان

در اعماق تبه‌های شهرستان یینگ‌جیانگ واقع در استان هونان در مرکز چین، گروهی از زمین‌شناسان موفق به کشف یکی از بزرگ‌ترین ذخایر طلا در تاریخ معاصر شده‌اند؛ کشفی که می‌تواند چین را وارد فصل جدیدی از استخراج منابع معدنی کند. این معدن عظیم که در عمق بیش از دو هزار متری زیر زمین مدفون است، ممکن است بیش از هزار تُن طلا در خود جای داده باشد. ارزش تقریبی این حجم از طلا، حدود ۷۸ میلیارد یورو یا معادل ۶۰۰ میلیارد یوان برآورد شده است.

شکستگی یکی از خطوط انتقال نفت خام در محدوده شرکت بهره‌برداری نفت و گاز آغاچاری، موجب نشت نفت به رودخانه مارون شد. این اتفاق سه روز پیش در یکی از خطوط لوله ۲۲ اینچی انتقال نفت از مجموعه کرتج به سمت تلمبه‌خانه شماره یک امیدیه روی دادگه بیشزار اطراف رودخانه و حیات وحش دچار آسیب شد.

به گفته مسئولان مربوطه برآورد دقیق حجم نشت و خسارات زیست محیطی هنوز در حال بررسی است. عکس‌علی معرف‌ایرنا

اتفاق خوانی

فرزند یک نماینده و اختیارات قانون

محمدهادی جعفرپور

پیرو خبر منتشرشده درباره تصادف فرزند نایب‌رئیس مجلس، این پرسش قابل تأمل است که نمایندگان قانون‌گذار تا چه میزان به قانون وفادار هستند؟

اندیشمندان دانش حقوق و علوم سیاسی بر شناسایی و فلسفه وجودی نهاد حکومت قانون که پرتکرارترین عبارتی است که در ساختارهای سیاسی مبتنی بر مشروطه و جمهوریت استفاده می‌شود تأکید بسیار داشته، مقدمه تحقق چنین روندی را توجه به موازین اخلاقی و الزامات مورد پذیرش جامعه و لحاظ قرارداد آن قرار دادند. در انشای قانون تلقی می‌کنند.

یکی از اهداف غایی و نهایی وضع قانون مقابله با خودکامگی حاکمان و نزدیکان به حاکم تعریف می‌شود. به این مضمون که چون شکل‌گیری ساختار سیاسی و تحقق یک رژیم سیاسی ناشی از قانون است تمکین از قانون بدیهی‌ترین تکلیف حکومت است؛ چراکه قانون نطفه تأسیس حکومت و ارکان وابسته به حکومت را ایجاد می‌کند، بالطبع چنین امری از وابستگی به حکومت و افراد حاضر در بدنه حاکمیت توقع می‌رود که در مقابل قانون کرنش و تواضع بیشتری داشته باشند. امری که متأسفانه بعضاً مورد بی‌توجهی چنین اشخاصی واقع می‌شود. نقض قانون از سوی وابستگان آن، نمونه بارز سوءاستفاده از قدرت است؛ همان فلسفه‌ای که در صدر دلیل انشای قانون تصریح می‌شود. آنگاه که حاکمان بدون توجه به حقوق مردم بر اریکه قدرت پکه‌تزاری می‌کردند، اعتراض مردم به وضع موجود پایه‌های شکل‌گیری نهادی تحت عنوان حکومت قانون را ایجاد کرد تا قانون در هیئت افسار، اسب سرکش قدرت را کنترل کند. این نگاه سنتی طی ادوار مختلف منجر به تأسیس نهادهای نظارتی شد تا چنانچه نهاده‌ا و مقامات حکومتی در اعمال حاکمیتی خویش مرتکب نقض قانون شدند، مؤاخذه و تنبیه شوند. اتخاذ چنین برخوردهایی از آن‌چنان اهمیتی برخوردار است که به موجب قانون مراجع اختصاصی برای ورود و رسیدگی به رفتار خلاف قانون نهاده‌ا و مقامات حکومتی تعریف شده است. تأسیس دیوان عدالت اداری برای باطل‌کردن تصمیات خلاف قانون نهادهای حکومتی یا دادرسی کارکنان دولت برای رسیدگی به اتهام کارمندان دولتی از این دست مراجع حاکمیتی هستند که وظیفه ذاتی آنها مقابله باقانون‌شکنی وابستگان به حکومت است. با وجود تعریف چنین مرجعی که به موجب قوانین خاص صلاحیت ورود به تخلفات مقامات و نهادهای حکومتی دارند، این پرسش مطرح است که چنانچه نزدیکان و خویشاوندان فردی صاحب مقام و منسب با سوءاستفاده از موقعیت آن مقام حکومتی سبب نقض قانون یا تضییع حقوق شهروندان را فراهم بیاورد، شیوه برخورد با چنین شخصی چگونه است؟

آیا باید با چنین شخصی مانند سایر شهروندانی که قانون را نادیده گرفته و موجب هرج‌ومرج شده‌اند، برخورد کرد یا اینکه چنین فردی مستحق برخوردی شدیدتر است؟ برای پاسخ به این پرسش لازم است برای آن پاسخ متناسبی پیدا کرد که آیا چنانچه فرد مورد نظر به ارکان حکومت وابستگی نداشت هم جرئت و توان ارتکاب رفتار خلاف قانون را داشت یا وابستگی او به حاکمان تا چه میزان در اتخاذ رفتار خلاف قانون از سوی او مؤثر بوده است؟ برای پاسخ به این سؤال‌ها می‌توان همین مسورد اخیر یا برخوردی که چندی پیش نماینده مجلس با مأمور راهنمایی رانندگی داشت را مثال آورد. اینکه حسب اخبار منتشرشده، رفتار ارتكابی فرزند نایب‌رئیس مجلس که گویی با در اختیار داشتن کارت تردد پدر به محدوده اختصاصی ترافیک شهری وارد شده و با سرعتی غیرمجاز پس از برخورد با پلیس بدون توجه به تبعات چنین تخلفی به مسیر خودش ادامه داده را باید مصداق عینی سوءاستفاده از قدرت دانست که برای چنین فردی این اطمینان خاطر کاذب را فراهم آورده که مراجع قانونی قادر به برخورد با او نبوده‌اند. او با تکیه بر موقعیت پدر، خودش را مصون از محاکمه و بازخواست می‌داند. شاهد چنین تعبیری تولید عبارت آقاآزاده است که چندی است در ادبیات سیاسی- اجتماعی ایران مطرح شده و گویی فرزندان برخی مقامات حکومتی خودشان را تافته جداافتاه از سایر جوانان و نوجوانان کشور می‌دانند و بر اسب قدرت پدر سوار شده و ترک‌تازی می‌کنند. با این وصف از منظر جرم‌شناسی به نظر می‌رسد لازم است با چنین افرادی برخوردی شدیدتر از سایر افراد عادی شود، بلکه آینه‌ای شود برای سایر وابستگان مقامات و مسئولان.

هنرخوانی

هیچ موزه‌ای به نام شجریان بنا نشد

خبر آمده است که ساختمان شرکت «دل‌آواز» که متعلق به استاد محمدرضا شجریان و دفتر کار این هنرمند بود، به طور کامل تخریب شد. این ساختمان چند دهه تحت مالکیت محمدرضا شجریان بود و دفتر کار این هنرمند و پاتوق او محسوب می‌شد. تمرین‌های شجریان با گروه‌های مختلف، نشست‌های خبری، دیدارها و کارگاه‌های تخصصی آواز همه در این ساختمان برگزار می‌شد. این ساختمان منحصربه‌فرد که مرکز پخش و انبار آثار استاد شجریان و شرکت دل‌آواز نیز بود، بخشی از خاطره جمعی دوستداران این هنرمند بی‌بدیل محسوب می‌شدد. به گزارش خبر آنلاین، این ساختمان در حالی خراب شد که هیچ بنیاد یا موزه‌ای به نام این هنرمند شهیر و اسطوره‌ای در ایران وجود ندارد، درحالی‌که خانه یا محل کار بسیاری از هنرمندان و اهالی فرهنگ و ادب نظیر مهدی اخوان‌ثالث، دکتر علی شریعتی، عزت‌الله انتظامی، سیمین دانشور و جلال آل‌احمد و... حفظ، بازسازی و به شکل موزه درآمدند.

خارجی خوانی

گرتا تونبرگ به غزه می‌رود

سفر گرتا تونبرگ، فعال شناخته‌شده محیط زیست، به غزه با هدف اعتراض به جنگ در غزه و حمایت از کمک‌های بشردوستانه، توسط ائتلاف «ناوگان آزادی» انجام می‌شود. این ائتلافی شامل گروه‌هایی است که با محاصره غزه توسط اسرائیل و جلوگیری از کمک‌های بشردوستانه به غزه مخالف‌اند. به گفته ریم‌ا حسن، نماینده فرانسوی-فلسطینی و از چهره‌های برجسته حزب چپ‌گرای فرانسه، این سفر روز یکشنبه آغاز خواهد شد و تونبرگ به همراه لیام کانینگهام بازیگر ایرلندی و دیگر فعالان با کشتی بشردوستانه به سمت غزه حرکت می‌کند. ریم‌ا حسن که پیش‌تر نیز به‌خاطر اظهاراتش درباره خاورمیانه جنجال‌برانگیز شده بود، درباره اهداف این سفر گفت: «این عملیات چندین هدف دارد: محکوم‌کردن محاصره انسانی و نسل‌کشی جاری، اعتراض به مصونیت دولت اسرائیل و افزایش آگاهی بین‌المللی». حسن همچنین در ماه فوریه با هیئتی از پارلمان اروپا به فلسطین سفر کرد، اما مقامات اسرائیلی از ورود او جلوگیری کردند. گرتا تونبرگ که با سازماندهی اعتراضات نوجوانان علیه بحران اقلیمی در سوئد به شهرت رسید، پیش‌تر نیز قرار بود با یکی از کشتی‌های ناوگان آزادی به غزه سفر کند، اما آن کشتی در مسیر آسیب دید. فعالان می‌گویند احتمال می‌دهند این آسیب ناشی از حمله پهپادی اسرائیل بوده باشد.

ریم‌ا حسن در شبکه‌های اجتماعی نوشت: «برای تضمین امنیت و موفقیت این مأموریت، به بیشترین میزان حمایت عمومی نیاز داریم». گروه‌های بشردوست هشدار داده‌اند که ایسن منطقه جنگ‌زده در آستانه قحطی گسترده قرار دارد. کاخ سفید روز پنجشنبه اعلام کرد اسرائیل با طرح جدید آتش‌بس در غزه که از سوی رئیس‌جمهور ایالات متحده، دونالد ترامپ، ارائه شده، موافقت کرده است، اما حماس اعلام کرده این پیشنهاد را نمی‌پذیرد.

